

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 218

1 Δεκεμβρίου 2007

Τό κολύμπι στήν ἀκροθαλασσιά

Φίλε ἄθεε, διαβάζω, κάθε τόσο, στόν ἡμερήσιο τύπο, ἀπόψεις, πού διατυπώνονται, σέ στυλ φονταμενταλιστικῆς ἀνελαστικότητας, ἀπό γραφίδες τοῦ περιβάλλοντός σου. Ἀπό ἀνθρώπους, πού μάχονται, γιά τήν προώθηση τοῦ ἀθεϊστικοῦ μοντέλου σέ εὐρύτερα κοινωνικά στρώματα. Δημοσιογραφοῦν μέ αὐτή τήν ἀπολυτότητα, ἴσως γιατί πιστεύουν πώς, προνομιακά αὐτοί, ἔχουν ἀποθησαυρίσει ὄλο τό νέκταρ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐμπειρίας καί ἔχουν ἀποκρυπτογραφήσει τό πυκνό μυστήριο τοῦ ὕλικου σύμπαντος καί τό κρυφό νόημα τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης. Ἴσως καί γιατί τήν ἀθεϊστική προπαγάνδα τούς τήν ἐπιβάλλει φορτικά κάποια ἀπό τίς ὄρατες ἤ τίς ἀόρατες σύγχρονες σκοπιμότητες. Μελετῶ μέ προσοχή τή διαλεκτική τους. Μέ ὅση ἀμεροληψία διαθέτω ἢ μοῦ ἐμπνέουν, κείνη τήν ὥρα, τά κείμενα. Ὡστόσο-σοῦ τό λέω ἀνοιχτά-δέ συγκατανεύω νά παραιτηθῶ ἀπό τό ἀναφαίρετο δικαίωμα τῆς κριτικῆς ἐπεξεργασίας τῶν δομικῶν ἰσχυρισμῶν τους καί τῶν τελικῶν συμπερασμάτων τους. Ἀλλῶστε, καί οἱ ἴδιοι οἱ παρουσιαστές τῶν ἰδεῶν, πού ἐκδιπλώνονταν σιά συγκεκριμένα δημοσιεύματα, δέν κρύβουν τήν καύχησή τους, πώς ὑφαίνουν τά ἐπιχειρήματά τους στό κρουστό στημόνι τῆς

ἐλευθερίας τῆς σκέψης καί τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου. Ἔτσι, μὸς ἐνισχύουν καί ἐκεῖνοι-θελητά ἢ ἀθέλητα, ἀδιάφορο-τό πηγαῖο ἐρέθισμα νά προσεγγίξω μέ αὐτόνομη κρίση, τό περιεχόμενο καί τή διαλεκτική τῶν δημοσιοποιημένων ἀπόψεών τους.

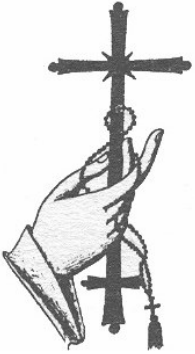
Οἱ λιτανευτές τῶν λαβάρων τῆς ἀθεΐας δημοσιογράφοι, διακηρύττουν, ὅτι δέν ἀποδέχονται τίποτε, πού νά μὴν τό ἔχει διερευνήσει καί νά τό ἔχει διαλευκάνει ἢ ἐπιστημονική ἔρευνα. Ἡ ἐπιστήμη-ἰσχυρίζονται μέ πάθος-ξεκινώντας ἀπό τήν ἀμφισβήτηση καί μέ ἀποκλειστικό ὁδηγὸ τὸν ὀρθὸ λόγο, ψάχνει, πειραματίζεται, μελετᾷ σέ βάθος καί πλάτος τὰ στοιχεῖα, πού προκύπτουν ἀπὸ τίς μετρήσεις τῆς καί τοὺς πειραματισμούς τῆς. Καί, μόνο μετὰ ἀπὸ ὅλη αὐτὴ τὴν ἔμπονη ἀναζήτηση, κοινοποιεῖ τίς κατασταλαγμένες καί χειροπιαστές ἀποδείξεις τῆς, πού πείθουν καί γίνονται ὁμόθυμα ἀποδεκτές. Ἡ προσχώρηση στὴν προβληματική τῆς ὑπαρξης τοῦ Θεοῦ καί ἡ ἀποδοχή σχημάτων καί δογμάτων, πού δέν περνοῦν ἀπὸ τὴ βάση τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἐργαστηρίου καί δέν προσφέρονται στὸ κοινωνικὸ σῶμα μέ τὴν ἐτικέτα τῆς πειστικῆς ἐπιστημονικῆς ἀπόδειξης, εἶναι-κατὰ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀθεϊστὲς-ἀκύρωση τῆς ἰκανότητας καί τοῦ δικαιώματος τῆς λογικῆς. Παραίτηση ἀπὸ τό χρέος τῆς ἔρευνας καί τῆς ἐπαλήθευσης. Παγίδευση τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἐργαστηρίου στὴν ἀδράνεια. Καί καταφυγὴ στὴν «ὐπέρλογη» πίστη ἢ στὸ θολὸ συναίσθημα.

Η «λογική»(!) θωράκιση τοῦ ἀθεϊστικοῦ *modus vivendi* ἀποδεικνύεται, ἕκ τῶν πραγμάτων καί ἕκ τῆς συνεχῶς ἀναπτυσσόμενης ἐπιστημονικῆς πρακτικῆς, ἐκτὸς λογικῆς βάσης καί ἐκτὸς πραγματικότητας. Ἡ ἐπιστήμη, κατὰ τὴ μακρὰ περιπλάνησή τῆς στὸν ἄγνωστο καί ἀπέραντο φυσικὸ κόσμον, δέ διεκδικεῖ, ποτέ, τὴν ὀλοκληρωμένη, ἀλάθητη γνῶση. Δέν ἰσχυρίζεται, πὼς ψηλάφησε καί διαλεύκανε, μέ ἀπόλυτη ἀκρίβεια καί πληρότητα, τό σύνολο τοῦ ἔκπαυλου θαύματος, πού ἐκδιπλώνεται, ὀρμητικά, στὸ τραπέζι τῶν ἐρευνῶν τῆς. Ἀποδέχεται, σεμνά, ὅτι τό ἄνοιγμα τῆς ἔρευνας τῆς καί τῆς γνῶσης τῆς καλύπτει ἔνα ἀπειροελάχιστο κομμάτι τῆς ὕλικῆς καί τῆς πνευματικῆς πραγματικότητας. Ἀνακοινώνει αὐτό, πού θεωρεῖ σημερινὸ ἀπόκτημά τῆς καί κέρδος τῆς. Ἀλλά διατηρεῖ τὴν ἐπιφύλαξη, ὅτι στίς μετρήσεις τῆς μπορεῖ νά ἔχει παρεισφρήσει τό λάθος. Καί ἀφήνει ἀνοιχτό τό ἐνδεχόμενο τῆς ἀναθεώρησης τῶν ἀπόψεών τῆς, ὅταν στὸ ἐργαστήριό τῆς φτάσουν καί ἄλλα, περισσότερο τεκμηριωμένα, νιοκουμένα, πού θά ἀνατρέψουν τὴ σημερινὴ θεωρία τῆς. Κανένας ἀπὸ τοὺς σο-

βαρούς ἐπιστήμονες δέ διακινδυνεύει νά διατυπώσει ὑπερφίαλη ἄποψη, πώς κατάφερε νά ἀπαντήσει σέ ὅλα τά ἐρωτήματα καί νά εἰσχωρήσει στόν πυρήνα τοῦ συναρπαστικοῦ μυστηρίου. "Ὅλοι νοιώθουν νά κολυμποῦν στήν ἀκροθαλασσιά. Λαχταροῦν νά προωθηθοῦν στά ἀβόλιστα βάθη τοῦ ὠκεανοῦ τῆς γνώσης. Καί ἡ λαχτάρα τους μένει ἀκόρεστη. Ψάχνουν, ἐρευνοῦν, θαυμάζουν. Συνθέτουν ἕνα περιγραφικό πίνακα τῶν εὐρημάτων τους. Μιά πιθανή ἐρμηνεία τῆς ἐξελικτικῆς διαδικασίας τῶν ὄντων. Ἄλλά ὁ ἀνοιχτός ὠκεανός τῆς γνώσης μένει ἀπροσπέλαστος. Τό μυστήριο σκοτεινό. Τό ἐρευνητικό κολύμπι στή καώδη ἔκτασή του καί στά ἀπύθμενα βάθη του ὄνειρο ἄπιαστο. Μέ δεδομένη αὐτή τήν πραγματικότητα, ἡ ἀπόλυτη βεβαιότητα τῶν βετεράνων τοῦ ἀθεϊσμοῦ καί ἡ ἐπιμονή τους, ὅτι μιλοῦν ἐξ ὀνόματος τῆς ἐπιστήμης καί μέ λογικές κατηγορίες, πού τίς στερεοποιεῖ ἡ ληπαρή ἐπιστημονική ἐνασχόληση, εἶναι ὄνειρική φαντασία.

Υπάρχει καί ἄλλη πτυχή προβληματισμοῦ, πού τήν ἀγνοοῦν ἢ προσποιοῦνται πώς τήν ἀγνοοῦν οἱ θεωρητικοί τοῦ ἀθεϊστικοῦ κινήματος. Ἡ ἐπιστήμη, στίς τολμηρές περιπλανήσεις της, στίς μετρήσεις της καί στή στήριξη τῶν συλλογισμῶν της, δέ διστάζει νά θεμελιώσει τό οἰκοδόμημα τῆς διαλεκτικῆς της σέ θεμελιακά ἀξιώματα, πού-στήν πράξη-οὔτε ἐρευνῶνται, οὔτε ἀποδεικνύονται. Σοῦ θυμίζω, φίλε μου ἄθεε, πώς ἡ μαθηματική ἐπιστήμη χρησιμοποιεῖ δυό σύμβολα, πού ἐκφράζουν τό «μηδέν» καί τό «ἄπειρο». Καί ἐνῶ ἡ χρήση τους ἐντάσσεται στό ἀνάπτυγμα τῶν συλλογισμῶν της, διαβεβαιώνει, εἰλικρινά καί κατηγορηματικά, πώς δέν εἶναι σέ θέση νά προσδιορίσει μήτε τό «μηδέν», μήτε τό «ἄπειρο». Ἄραγε, ὅταν γίνεται λόγος γιά τό ἄπειρο, τί ἐννοοῦμε; Πόσο μπορεῖ νά ἐκτείνεται αὐτό τό «ἄπειρο». Καί τί μπορεῖ νά ὑπάρχει πέρα ἀπ' αὐτό; Ὅλα αὐτά εἶναι ἐρωτήματα, πού διαμορφώνονται καί διατυπώνονται μέσα στά πλαίσια τῆς λογικῆς διεργασίας. Ἄλλά δέ βρίσκουν ἀπόκριση. Σηματοδοτοῦν τήν ἀνθρώπινη ἀδυναμία νά προσπελάσει σέ χώρους καί σέ καταστάσεις, πού ὑπερβαίνουν τή δυνατότητα πειραματισμοῦ καί τήν εὐχέλεια λογικῆς πρόσβασης.

Θά θεωρήσεις, φίλε μου ἄθεε, τολμηρή ἢ καί ἄπρεπη ὑποτίμηση τῆς ἀξίας, πού λέγεται «ἐπιστήμη», τοὺς στοχασμούς μου, πού σοῦ ἐμπιστεύθηκα; Ἡ θά σταθεῖς, ἀμερόληπτος συζητητής καί μελετητής τῶν θεμάτων καί τῶν ἐρωτημάτων, πού συνδέονται ἄμεσα μέ τό νόημα καί τήν πορεία τῆς ὑπαρξῆς μας;

Ο ΣΤΕΝΑΓΜΟΣ ΕΝΟΣ ΜΑΡΤΥΡΑ

Τό κείμενο, πού ἀκολουθεῖ εἶναι ὁ στεναγμός μιᾶς ἀγιασμένης καί μαρτυρικῆς καρδιάς, τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Χαλκίδος Νικολάου. Τήν ἔγραψε στίς 6 Αὐγούστου τοῦ 1974. "Ὅταν ἡ ἐκκλησιαστική διοίκηση, σέ συνεργασία μέ τό στυγνό δικτάτορα Ἰωαννίδη, τόν ἀπομάκρυνε ἀπό τό ἀγαπημένο ποίμνιό του, χωρίς νά διατυπώσει σοβαρή κατηγορία σέ βάρος του, χωρίς νά τόν καλέσει σέ ἀπολογία, χωρίς νά τόν δικάσει, ἔστω καί γιά τά μάτια τοῦ κόσμου. Καί τήν ἀππύθυνε σέ ὄλους ἐκείνους τούς Μητροπολίτες, πού συνέπραξαν στό ἐκκλησιαστικό ἐγκλημα καί στήν κατάφωρη παραβίαση τῶν ἐπισκοπικῶν ὄρκων.

Ἄγαπητέ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε,

Αὐτό τό «πάντοτε» τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου, τοῦ πολλάκις διωχθέντος διά τήν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, προσλαμβάνει ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τήν τελευταίαν δοκιμασίαν μου τήν ὁποίαν ὁ Παντοδύναμος ἐπέτρεψεν.

Λέγω ὅτι εἶναι παραχώρησις Κυρίου ὅσα συμβαίνουν τελευταίως εἰς τήν Ἑλλαδικήν Ἐκκλησίαν, ἀλλά δέν ἀφίσταται ὁ λογισμός μου καί τῆς σκέψεως, ὅτι εἶναι καρπός παθῶν.

Γράφει ὁ ἱστορικός Εὐσέβιος εἰς τήν Ἐκκλησιαστικήν του ἱστορίαν (βιβλ. 1,8) ὅτι ἡ φιλαρχία καί ὁ ἐγωισμός

προκαλεῖ μεταξύ τῶν ἐπισκόπων φθόνον, ἔχθραν, μίσος, ἔριδας καί ἀπειλάς. Ποιός ἤμπορεῖ νά ἀμφισβητήσῃ ὅτι αὐτά δέν συμβαίνουν καί σήμερον;

Μοῦ ἔλεγεν ἱεράρχης τῆς σημερινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Καταστάσεως ὅτι ὁ Ἱερώνυμος ἔκανε μίαν παράταξιν καί ἡμεῖς φροντίζομεν τώρα νά κάνωμεν μίαν νέαν παράταξιν ἀρχιερέων. Διά νά ἐκλείψῃ ἡ «ἀλλοίωσις» τῆς Ἱεραρχίας, ὅπως ἔλεγεν ἄλλος παράγων τῆς ἡμέρας, ἢ διά νά ἐπανέλθῃ ἡ «ἀποστολικότης» εἰς τήν Ἑλλαδικήν Ἐκκλησίαν; «Ὡ θεία παρεμβολή»!

Πόσον ἐλθμονήθη ὅμως τό ἀληθές νόημα τῆς Ἐκκλησίας εἰς ὅλην αὐτήν

τήν σύγχρονον τραγωδίαν. Ἐλησημονήθη ὅτι εἰς τήν Ἐκκλησίαν «οὐκ ἔστιν Ἑλλην καί Ἰουδαῖος», ἀλλά ἓνα μόνον χρέος, τό μέγα χρέος τῆς ἐνότητος, περὶ τῆς ὁποίας μέ τόσην ἀγωνίαν καί τόσην ἔντασιν ὠμίλησεν καί προσηυχήθη ὁ Ἰδρυτής Τῆς.

«Κάνουν παράταξιν», φροντίζομεν διὰ τήν ἐξασφάλισιν τῶν 51% ποῦ; Ἐκεῖ ὅπου «ὁ μελιζόμενος εἶναι μή διαιρούμενος;».

«Σχίζουν τόν χιτῶνα» Αὐτοῦ κατά τόν Ἅγιον Κυπριανόν, λησημονοῦντες ὅτι «Χριστός οὐ μεμέρισται» κατά τόν θεῖον Παῦλον.

Ἐάν ὑπῆρχεν ὀλίγος φόβος Θεοῦ, τότε δέν θά «ἐπωφθαλμία» ὁ ἓνας τήν ἐπισκοπήν τοῦ ἄλλου «θέλων ἀρπάσαι αὐτήν» ὅπως θά ἔγραφεν ὁ Μ. Ἀθανάσιος (P.G. 25, 701), διὰ νά ἰκανοποιηθῆ ἀθεμίτως ἡ φιλοδοξία των. Ἐάν ὑπῆρχε στοιχειῶδες αἴσθημα εὐθύνης δέν θά ἐγκαθιδρύετο καί πάλιν τό ἐπάρατον μεταθετόν, αὐτή ἡ καταρράκωσις τοῦ ἀρχιερέως τοῦ Χριστοῦ ἔναντι οὐρανοῦ καί γῆς.

Μοῦ μηνοῦν μερικοί ὅτι «ἔπρεπε νά ρίξω λίγο νερό εἰς τό κρασί μου» κατά τό κοινῶς λεγόμενον, ὥστε νά περισωθῶ, ὅπως συνέβη μέ ἄλλους ἐπισκόπους.

Βεβαίως ὑπάρχει ἡ μέθοδος καί εἶναι πολύ παλαιά, τήν ἀναφέρει καί ὁ Σωκράτης εἰς τήν Ἐκκλησιαστικὴν του ἱστορία (βιβλ. 3,25): «ἀεὶ πρός τούς κρατοῦντας ἀποκλίνειν». Καί πράγμα-

τι ἀπέβη «σωτήριος» διὰ μερικούς. Μένουν ὅμως χαρακτηριστικὲς οἱ ἐκφράσεις τῶν τοιούτων. Σᾶς ἀναφέρω ἓνα-δυό. -Πόσους θά βγάλετε Σεβασμιώτατε; Ἀπάντησις: -ὄσους θά εἶπῃ ὁ Μακαριώτατος. Κάποιοι ἄλλοι Ἱεράρχης ἔλεγε καί αὐτός εἰς κύκλον συνεργατῶν του. «Δέν βλέπετε; Ἀρχιερεῖς κατατομοῦνται, Μητροπόλεις τριχοτομοῦνται, ἐνῶ ἡμεῖς μέ τήν στάσιμας: συγχαρητήρια ἀπ' ἐδῶ, συγχαρητήρια ἀπ' ἐκεῖ, μένομεν ἀνέπαφοι». Εἶναι ὅμως αὐτή μία τακτικὴ ἡ ὁποία δέν εἶναι εἰς τά μέτρα μου. Εἶμαι ἀμαρτωλός, μά οἱ γονεῖς μου μέ ἔμαθαν νά προχωρῶ ὄρθιος ἔστω ἂν γίνωμαι στόχος. Ὁ ἐπίσκοπος ὁ εἰς τόπον Θεοῦ ἢ Χριστοῦ ἰστάμενος ὀφείλει νά εἶναι ἡ ἑσταυρωμένη ἀλήθεια. Αὐτός εἶναι τό στόμα καί ἡ ἔκφρασις τῆς ἀγωνιώσης τοπικῆς Ἐκκλησίας καί ἔχει χρέος αὐτήν τήν ἀγωνίαν νά τήν ἐκφράξῃ ἔστω ἐάν πέση. Ἐπίορκος ποτέ δέν θά εἶμαι. Ἡ Ὁρθόδοξία εἶναι διάλογος. Ἐάν σιωπήσωμεν, τότε ἐγκαθιδρύομεν ἓνα παπισμόν εἰς τήν Ἀνατολήν. Ἄς λέγουν οἱ ἰσχυροί τῆς ἡμέρας: «τούς ἀντιλέγοντας ἢ πείσωμεν ἢ καταναγκάσωμεν ἢ κολάσωμεν» (Θεοδωρήτου Ἐκκλ. Ἰστ. 2, 25). Ἐπῆγε, μοῦ ἔλεγε ἀρχιερεῦς, δορυφόρος τοῦ πρώτου, ὁ τότε Πρωθυπουργός καί εἶπε: «Μακαριώτατε, μᾶς ἐνοχλοῦν τά ὑπομνήματα, τά τηλεγραφήματα, τί θά γίνῃ διὰ νά σταματήσουν νά ὀμιλοῦν οἱ ἀρχιερεῖς;». Καί ἔτσι ἐγεννήθη τό ἔκτρο-

μα τῆς 7ης Συντακτικῆς πράξεως. Δέν ἐπέτρεπεν ὅμως ἡ Ἐπισκοπική μου συνειδήσις νά σιωπήσω εἰς θέματα διά τά ὁποῖα καί οἱ λίθοι ἀποκτοῦν στόμα διά νά διαμαρτυρηθοῦν. Νά μήν διαμαρτυρηθῶ διά τό μεταθετόν, τήν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παιδείας εἰς τόν Καίσαρα, ἀφοῦ ἀπ' αὐτόν τήν παρέλαβεν ράκος ἡ Ἐκκλησία; Νά ἀνεχθῶ τήν κανονικότητα τῶν Ἐπισκόπων νά τήν καθορίζη μία καί μόνον ἀπόφασις τοῦ Καίσαρος; Ἀκόμη δέν ἐπέτρεπε ἡ Ἀρχιερατική μου συνειδήσις νά μήν εἶπω ἀπ' ἀμβωνος τήν πραγματικότητα διά τήν καταπίεσιν τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τήν Δικτατορίαν. Ἐβροντοφώνησα π.χ. 1) Εἶμεθα ὡς Ἐκκλησία σκλάβοι, χειρότερα ἀπό τήν τουρκοκρατίαν, δέν ἐπιτρέπεται ἡ Ἐκκλησία νά εἶναι ὁ καρπαζοεισπρακτορας τῆς Πολιτείας. 2) «Ὁμιλήσατε πρὸς τοὺς νέους περί ἔρωτος (εἶπα εἰς ὁμιλίαν πλατείας) καί θά μείνουν ἀπαθεῖς, ὁμιλήσατε ὅμως περί ἐλευθερίας καί δικαιοσύνης καί θά ἀνοίξουν τά μάτια τους, τά αὐτιά τους, τοὺς πόρους τοῦ κορμιοῦ των διά νά σᾶς ἀκούσουν, νά ρουφήξουν τό μήνυμά σας, νά σᾶς κάνουν σύμβολον, σημαία, φλάμπουρο καί νά σᾶς ἀκολουθήσουν». 3) Εἶπα ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καί Ὑπουργῶν ὅτι ἡ Ἑλλαδική Ἐκκλησία εἶναι αἰμάσσουσα καί σπαρασσομένη. 4) Εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Ἰωαννίδη ὅτι νά φύγετε, ὁ κόσμος δέν σᾶς θέλει κ.λπ.

Δέν ἔχει σημασία ἐάν ὅλα αὐτά καί ἄλλα ὅμοια συνελέγοντο διά σημειωμάτων εἰς φακέλλους. Ἐγὼ ἔκανα τό χρέος μου χωρίς δημαγωγίαν καί ἐντυπωσιακὴν προβολήν μόνον καί μόνον διά νά ὑπάρχη ὄχι μόνον μαρτυρία μελάνης καί χάρτου ἀλλὰ καί μαρτύρων. Εἰς τήν Δ' ἐν Χαλκηδόνι Ἀγ. Σύνοδον οἱ πατέρες ἠξίωσαν νά τηρηθῆ ὁ κανὼν ὅστις ἀπαγορεύει ὅπως λαμβάνονται ἀποφάσεις ἐναντίον ἀπόντων καί ἐτηρήθη. Ἐδῶ ἀπόντων τῶν ἀδελφῶν ἐπισκόπων, ἀναπολογήτων, δι' ἀπλῆς πληροφορίας καρατομοῦνται 12 ἀρχιερεῖς. Ποῦ ἡ κανονικὴ τάξις; Ποῦ τό «οἱ κανόνες τῶν πατέρων κρατεῖτωσαν»;

Διά τήν Ὁρθοδοξίαν εἶναι ἀκατανόητος ἡ ἱκανοποιήσις ἐνός Πρώτου ὅστις εἶναι γνωστόν ὑπό ποίας συνθήκας ἔγινε τοιοῦτος, νά ἄρχη μιᾶς Ἱεραρχίας δεσμίας, πεφιμωμένης καί ταπεινωμένης. Ἀπό πληροφορίας τὰς ὁποίας ἔχω, οἱ νεωστί ἐκλεγέντες ἀρχιερεῖς ἐκάθησαν εἰς τὰ ἔδρανα καί τοὺς ἐλέχθη ὅτι ἡ ὑπόστασις σας ἐξαρτᾶται ἀπό τήν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὄσων θά εἶπη ὁ Πρῶτος. «Σᾶς ἐντρέπομαι πού σᾶς τηλεφωνῶ καί εἶμαι βαθύτατα θλιμμένος», μοῦ ἔλεγεν πρό ἡμερῶν Ἱεράρχης καί ἄλλος προσέθεσε εἰς καρατομηθέντα ἀδελφόν «λυποῦμαι πολὺ πού σᾶς κατεφήμισα. Δέν θά ἔπρεπε νά τό κάνω, ἀλλὰ τό ἔκανα».

Αὐτά καί ἄλλα ὅμοια μοῦ ὑπενθυμίζουν ὅσα γράφονται δι' ἄλλην παλαιάν σύνοδον, ὅτι δηλαδή «βίᾳ ἐγέ-

νετο, βία μετά πληγών. Καθαίρεσις ἠπειλήθη» (ΜΑΝΣΙ 6, 563).

Ἄδελφέ μου, εἰς ὅλας αὐτάς τάς ἐνεργείας ἦτο εὐκολον νά διακρίνη τις ἓνα πρωτογονισμόν, ἓναν ἀταβισμόν. Μία σκοτεινή καί ζοφώδης ρίζα ἀνθρωποφαγίας ἀπεκαλύφθη τοῖς πᾶσι, ὅτι ἀπετέλει τήν ἀφετηρίαν τῶν ὄσων συνέβησαν. «Τοὺς ἐφάγαμεν, ἔχομεν νά φᾶμε ἀκόμη μερικούς. Δέ θά ἔχη ἄλλα αἵματα» κ.λπ. ἔλεγαν οἱ ἅγιοι πατέρες τῆς 3ης καί 7ης ὄχι Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀλλά τῆς Συντακτικῆς Πράξεως.

Εἶναι ἀξίωμα ἱστορικόν ὅτι ἡ μονομέρεια, ἐνῶ δέν ἔχει ἰσχύν, εἶναι συγχρόνως καί καταδικαστέα. Καί εἰς τά τελευταῖα Ἐκκλησιαστικά γεγονότα ἡ ὑπεροφία ἠγνόησε τό μέτρο, ἐλησμόνησε ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία καί ὁ Ἑλλαδικός χῶρος εἶναι περιοχαί τοῦ μέτρου καί τῆς ἀρμονίας.

Ἐντύπωσιν μοῦ ἐπροξένησεν ἡ συμπάραστασις τοῦ ἀπλοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἐργάτου καί ἀγρότου καί τοῦ θεωρουμένου θρησκευτικῶς ἀδιάφορου. Οἱ ἐκδηλώσεις καί προσφοραί των ὑπῆρξαν συγκινητικάί. Μοῦ προσέφερον οἰκόπεδα διά νά κτίσω κατοικίαν, αὐτοκίνητα διά νά μέ μεταφέρουν, ἐργασίας ἐπιστημονικάς καί μελέτας σχετικάς μέ τήν νομικήν πλευράν τοῦ ζητήματός μου ἀπό ἐπιστήμονας κ.λπ. Πῶς ἐξηγεῖται αὐτό;

Ἄπό τήν πολιτείαν τοῦ ποιμένου των; Ἰσως. Κυρίως ὅμως ἀπό τήν κρά-

ζουσα καί κατάφωρον ἀδικίαν ἣτις ἐγένετο εἰς βάρος αὐτοῦ. Ἐνα παιδάκι τῆς τρίτης Δημοτικῆς ἔλεγε, ὅπως μέ πληροφόρησαν, «Μά ὁ Δεσπότης μας δέν ἔκανε κάτι στραβό καί ἀνάποδο γιά νά τόν διώξουν». Βλέπετε ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ εἶναι λίαν εὐαίσθητος εἰς τό θέμα τῆς ἀδικίας. Ὑπάρχει εἰς τά ἔγκατα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως ἓνα βαθύτατο αἶσθημα διά τό τί εἶναι δίκαιον καί ἄδικον. Καί ὅταν ἡ φθορά δέν ἔχει ἀποσυνθέσει τά πάντα ὁ ἀνθρωπος ἀνθίσταται ἐνστικτωδῶς ὅταν προσβάλλεται ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια ἔστω καί ἐμμέσως. Ὁκτώ μήνας τώρα ποιά εἶναι τά ἔργα καί αἱ ἡμέραι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Σεραφεῖμ Γίκα καί τοῦ ἐκτελεστικοῦ ἀποσπάματός του;

Διέσπασαν τήν ἐνότητα τῆς Ἱεραρχίας, ἔθεσαν ἐν κινδύνῳ τήν πίστιν τοῦ Ὁρθόδοξου λαοῦ, ἐκινήθησαν μανιωδῶς μέ ἀδυσώπητον σκληρότητα καί φοβερὰν πανουργίαν νά πλήξουν κάθε ἴχνος ἐκκλησιαστικῆς ἐλευθερίας καί νά ἐγκαθιδρῦσουν μίαν ἐκκλησιαστικήν ἀπολυταρχίαν καί ἓναν στυγνόν δεσποτισμόν τύπου Ἄλῃ πασά Ἰωαννίνων.

Ἡ Ἑλλαδική Ἐκκλησία εἶναι ἤδη ἐξαρθρωμένη ἐσωτερικῶς, ἐν ἀποσυνθέσει διοικητικῶς, ἐξωτερικῶς ἐν περιφρονήσει, ἀξιοθρήνητος διά τούς πιστούς, χλευαζομένη, διαπομπευομένη ἀπό τούς ἐχθρούς.

Ὁ Κλῆρος εἰς ἀνυποληψίαν. Χορταίνου ἀνεμπόδιστοι οἱ γνωστοί, ἐνῶ

Ἐκκλησία Ἡ «Χριστιανικός Πολιτισμός».

Πρό καιροῦ ἔγινε μιά διεθνῆς ψηφοφορία γιά τήν ἀνάδειξη τῶν συγχρόνων «ἐπτά θαυμάτων», δηλαδή, ἀρχιτεκτονικῶν μνημείων ἀπό διάφορους λαούς. Στήν ψηφοφορία ἔλαβαν μέρος 90 ἑκατομμύρια ἄνθρωποι μέσω διαδικτύου καί κινητῶν τηλεφώνων. Στήν ἐπτάδα δέν πέρασε οὔτε ἡ Ἀκρόπολη τῶν Ἀθηνῶν οὔτε ἡ Ἀγία Σοφία, πρὸς μεγάλη ἀπογοήτευση πολλῶν Ἑλλήνων. Ὁ διαγωνισμός δέν εἶχε υἱοθετηθεῖ ἀπό τήν UNESCO τοῦ ΟΗΕ, πού

τά ἐκκλησιαστικά ταμεία εὐρίσκονται ἐν κρίσει τρομακτικῇ. Χάος! Ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται. Οὐδέποτε ἓνας τόσο μικρὸς ἄνθρωπος ἠδύνατο νά πραγματοποιηῖ ἓνα τόσο μεγάλο κακό.

Ἄλλά ἄς τελειώσω. Ἡ παροῦσα ὥρα εἶναι «καιρὸς προσευχῆς μόνον», ὅπως θά ἔλεγε ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Ἄς προσευχώμεθα θερμῶς εἰς τόν Μεταμορφωθέντα Κύριον ὅπως μετα-

ἀσχολεῖται μέ τήν προβολή καί διάσωση τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς τῶν λαῶν. Ἦταν πρωτοβουλία κάποιας ὀργανώσεως, πού ἔβγαλε στήν πασαρέλα μνημεῖα ποικίλων πολιτισμῶν, καί κάλεσε τόν κόσμον νά ψηφίσει αὐτά πού τοῦ ἄρεσαν περισσότερο. Τά πιό πολλὰ ἦταν ἀρχιτεκτονήματα λατρείας. Ἀναρωτιέται κανεῖς, ἂν ἡ κίνηση αὐτή εἶχε στόχους καλλιτεχνικούς, ἢ ἐξυπηρετοῦσε τή διεθνή τουριστική βιομηχανία, τμήμα τῆς ὁποίας

μορφώση τάς καρδίας ἡμῶν καί ἀλλάξη τά νοήματα ἡμῶν, φέρη τήν εὐστάθειαν εἰς τό σκάφος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας καί ἀναδείξη ἄνδρας οἵτινες θά θέσουν ὡς σκοπόν τῆς ζωῆς των «τῶν μισθῶν τῆς εἰρηνοποιίας ἐπιτυχεῖν». (Μ. Βασ. Ἐπιστ. Ρ.Γ. 32,493).

Μετ' ἀγάπης ἐν Κυρίῳ

+ Νικόλαος

ἀποτελεῖ ὁ θρησκευτικός τουρισμός. Σέ κάθε περίπτωση, ἀξίζει νά προβληματίσει τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ὡς ἐνδεικτικό τῶν τάσεων στόν σημερινό κόσμο καί τῆς μαρτυρίας, πού ἔχει νά δώσει σ' αὐτόν.

Πίσω ἀπό τήν ὑπόθεση αὐτή, εἶναι σαφές ὅτι κρύπτεται μιά μασονικῆς ὕφης ἰδέα πολιτιστικοῦ καί θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ: ὑπό τό βλέμμα μιᾶς ὑπερκείμενης ἀπρόσωπης ἀρχῆς, πού μιλάει μέ τό στόμα τῆς κοινῆς γνώμης, ἀποχαυνωμένης, ἐννοεῖται, ἀπό τά ΜΜΕ, ἀξιολογεῖται καί διαβαθμίζεται ἡ κληρονομιά τῶν λαῶν. Οἱ λαοί, κατά τούς ἐμπνευστές τοῦ διαγωνισμοῦ, ὀδηγοῦνται ἔτσι σέ συναδέλφωση καί εἰρηνικό ἀνταγωνισμό. Σχετικοποιεῖται δέ καί ἐξοβελίζεται κάθε ἰδέα ἀπολύτου καί μοναδικοῦ, ἡ ὁποία, κατ' αὐτούς, εὐθύνεται γιά συγκρούσεις καί πολεμικές ἀναμετρήσεις μεταξύ θρησκευτῶν καί πολιτισμῶν. Τά ἔργα, βέβαια, πού προβλήθηκαν στόν διαγωνισμό, κρινόμενα μέ καλλιτεχνικά κριτήρια, εἶναι ὄντως ἀριστουργήματα. Δίκαια χαρακτηρίστηκαν ὡς «θαύματα». Εἶναι ἐπιτεύγματα τῆς ἀνθρώπινης σοφίας, μέ τήν ὁποία κάθε ἀνθρώπινη ὑπαρξή ἔχει προικισθεῖ ἀπό τό Δημιουργό.

Σέ μιά τέτοια τάξη πραγμάτων, ὅπου ὅλα σχετικοποιοῦνται καί ὁ συγκρητισμός θριαμβεῦει, καλεῖται ἡ Ἐκκλησία νά προσφέρει τό μήνυμά Της στόν κόσμο. Τό νά μπεῖ στή λογική ἀνταγωνισμοῦ πολιτιστικῶν ἀξιῶν,

λίγο Τήν ὠφελεῖ. Δέν θά ἀρνηθεῖ κανεῖς ὅτι ὁ χριστιανικός κόσμος ἐπιτέλεσε μεγάλο πολιτιστικό ἔργο, ὅμως, καί ὁ μὴ χριστιανικός κόσμος ἔχει νά προβάλλει ἀνάλογες ἐπιδόσεις, πού ἄξια διεκδικοῦν θέσεις στό πανόραμα τῶν πολιτισμῶν. Μπαίνοντας, ὅμως, ἡ Ἐκκλησία κάτω ἀπό συνθήκες ἀξιολογήσεως τοῦ ἔργου Της ἀπό μιά χειραγωγούμενη ἀπό ποικίλες προπαγάνδες κοινή γνώμη, σχετικοποιεῖ τό μήνυμά Της. Μπορεῖ νά μπαίνει «μέσα στά πράγματα» τοῦ κόσμου, νά ἔχει εὐρύτερη ἀποδοχή καί, γιατί ὄχι, νά συμμετέχει στή διανομή τῶν κονδυλίων γιά τή συντήρηση πολιτιστικῶν μνημείων ἢ τοῦ θρησκευτικοῦ τουρισμοῦ. Αὐτόματα, ὅμως, χάνει κάθε συναίσθηση τοῦ μυστηρίου Της.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει τήν ὑπαρξιακή βεβαιότητα ὅτι ἀποτελεῖ θεανθρώπινη πραγματικότητα, τό μυστικό Σῶμα Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτή εἶναι ἡ μαρτυρία Της στόν κόσμο καί πρὸς αὐτήν προσκαλεῖ τούς πάντες. Ὅχι πρὸς τήν ὁποία πολιτιστική συνεισφορά Της. Ἡ ἀυθεντική Ἐκκλησία εἶναι ἀπτό γεγονός αὐτοῦ τοῦ πρόσκαιρου κόσμου ταπεινό, ὅπως ὁ Χριστός, ὅταν περπάτησε στή γῆ, καί ταυτόχρονα ὑπερκόσμιο καί αἰώνιο, πού προσεδρεύει ἐν Χριστῷ στά δεξιά τοῦ Πατρός. Στήν ἱστορική πορεία Της ἡ κυριαρχία ἐπὶ τῶν λαῶν Τῆς εἶναι κάτι ξένο. Ὅσοι διατυπώνουν ἀντίθετη θέση, ὡς ἱστορική, τάχα, διαπίστωση, πρέπει νά ξέρουν ὅτι δέν

ἔχουν νά κάνουν μέ τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά μέ μορφώματα, πού θάλλουν μέσα σέ περιβάλλοντα κοινωνικῶν, χρησιμοθηρικῶν ἢ ὠραιοπαθῶν, «χριστιανικῶν» ιδεολογημάτων.

Τό μήνυμα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ Ἀλήθεια. Ὁ Κύριος, ὅταν ρωτήθηκε κατά τή δίκη Του ἀπό τόν Πιλάτο γιά τό ἔργο Του, τοῦ εἶπε ὅτι ἦλθε στόν κόσμο γιά νά δώσει μαρτυρία γιά τήν Ἀλήθεια. Τεχνοκράτης, ὅμως, καί πραγματιστής, ὅπως ἦταν ὁ Πιλάτος, ἐξέφρασε μόνο τό σκεπτικισμό του: «τί ἐστίν ἀλήθεια;» (βλ. Ἰωάν. ιθ' 37-39). Δέν θέλησε νά μάθει περισσότερα γιά τήν μαρτυρία, πού ἔδινε ὁ Χριστός μέ τή ζωή καί τή δράση Του. Τόσοι φιλόσοφοι καί δημεγέρτες μιλοῦσαν, (καί σήμερα μιλοῦν), γιά θεούς καί ἀλήθειες!... Ὁ Χριστός ὅμως, ἔχει σαφῶς διακηρύξει «ἐγώ εἰμί ἡ ἀλήθεια». Ἀποτελεῖ συνειδησιακό βίωμα ὅλης τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἡ Ἀλήθεια ἀποκαλύπτει τό Θεό. Ὁ ἀγαπημένος ἅγιος τῶν Σλάβων Ἀλέξανδρος Νέφσκι, (ἡγέτης, πού μέ περιορισμένες δυνάμεις Ρώσων Ὀρθόδοξων ἀντέκρουσε στρατιές σιδηρόφρακτες Τευτόνων καί Σκανδιναβῶν, πού θέλησαν, ἐκτός τῶν ἄλλων, σέ συνεννόηση μέ τόν Πάπα, νά καταλάβουν Ρωσικά ἐδάφη γιά νά «συνετίσουν» μέ τίς λόγχες τούς «σχισματικούς»), τό εἶχε ἐκφράσει: «ὁ Θεός δέν βρίσκεται στή δύναμη. Βρίσκεται στήν ἀλήθεια».

Τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας στή γῆ εἶναι βαθύ, μυστικό, χωρίς κραυγές καί φαν-

φάρες, ὅπως θά τό ἤθελαν ἐπικοινωνιολόγοι ὄλων τῶν αἰώνων. Ὅταν ὁ Θεός κάλεσε τόν Προφήτη Ἥλία νά ἀνέβει στό ὄρος Χωρήβ νά Τόν συναντήσει, τοῦ ἔδωσε τό «στίγμα» Του: Θά φυσήξει θύελλα τρομερή, πού θά συντρίβει ὄρη καί βράχους, ἀλλά δέν θά εἶναι ἐκεῖ ὁ Κύριος. Μετά θά γίνει σεισμός. Οὔτε ἐκεῖ θά εἶναι ὁ Κύριος. Καί μετά θά ἀνάψει πυρκαγιά. Οὔτε ἐκεῖ θά εἶναι. Τέλος, θά ἀκολουθήσει ἀπαλός ψίθυρος λεπτής, δροσερῆς, σιγαλῆς αὔρας. Ἐκεῖ θά εἶναι ὁ Κύριος (βλ. Γ' Βασ. ιθ' 11-12). Κατά τό πρότυπο αὐτό τοῦ Κυρίου δέν μπορεῖ παρά νά πορεύεται καί ἡ Ἐκκλησία Του. «Οὐκ ἐρίσει οὐδέ κραυγάσει, οὐδέ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τήν φωνήν αὐτοῦ» (Ματθ., ιβ', 19). Δέν θά ἐρίζει μέ κραυγές καί συνθήματα οὔτε θά ἀμιλλᾶται μέ τίς δυνάμεις καί τά δρώμενα τοῦ κόσμου. Κανείς δέν θά ἀκούσει τή φωνή Της σέ θορυβώδεις συγκεντρώσεις στίς πλατεῖες. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει συνείδηση τῆς μοναδικῆς καί ἀπόλυτης ἀλήθειας, πού κατέχει, καί καλεῖ ὅλο τόν κόσμο: «ἔρχου καί ἴδε». Οἱ ἐκλεκτοί θά ἀποδεχθοῦν τήν κλήση. Οἱ ἄλλοι θά τήν ἀπορρίψουν, ἴσως, καί νά τήν πολεμήσουν. Ἐχουν τή δυνατότητα αὐτή βάσει τῆς ἐλευθερίας, πού μᾶς ἔδωσε ὁ Θεός. Ἐλευθερία, ἀκόμα καί νά Τόν ἀρνηθοῦμε...

Ἡ Ἐκκλησία περνᾷ στόν κόσμο τό μήνυμά Της ὡς «αὔρα λεπτή», εἰρηνική, χωρίς νά ἐπιδιώκει νά κατακυριεύ-

σει συνειδήσεις μέ επίδειξη δυνάμεως, σοφίας ή διαφημίση τών έργων Της. Χωρίς νά καταφεύγει σέ έξαπάτηση καί βία. Οί άνθρωποι τής Έκκλησίας κινούνται μεταξύ μας ώς κοινοί θνητοί. Χωρίς κάποιο έξωτερικό γνώρισμα. Πάσχουν, όπως όλοι μας, σέ κάθε κοινή συμφορά. Δέν ζούν σέ καταστάσεις ιδεοληπτικῆς εὐφορίας, δέν άδιαφορούν για τόν πάσχοντα κόσμο. Ίδιαίτερα πονούν για τήν άποστασία του. Πολίτευμα, όμως, καί έλπίδα τους έχουν τόν οὐρανό. Εϋχονται καί αγωνίζονται για νά δοῦν τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ νά έρχεται στή γῆ καί θυσιάζονται για αὐτήν. Λέει ό Λακτάντιος, (λατίνος Χριστιανός συγγραφέας, πού έζησε τόν 3-4 μ.Χ. αιώνα): «Η θρησκεία (ή Έκκλησία τοῦ Χριστοῦ) δέν επιτρέπεται νά επιβληθῆ βιαίως, αλλά πρέπει νά υπερασπίζεται τις αὐτήν οὐχί φονεύων αλλά θνήσκων».

Ό άνθρωπος δίκαια καυχάται για τόν πολιτισμό του. Ό πολιτισμός, όμως, δέν είναι θεανθρώπινη πραγματικότητα, όπως ή Έκκλησία. Είναι έργο ανθρώπων, καί μάλιστα μεταπτωτικό. Μένει στά πλαίσια αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Άκόμα καί ό πολιτισμός, τόν όποιο δημιούργησαν χριστιανικές κοινωνίες μέ τή συμβολή έπιλεκτων μελών τής Έκκλησίας, στήν πιό ιδανική του μορφή, φέρει σπέρματα τής πτώσεως τοῦ Άδάμ. Ένέχει μέσα του τή ρευστότητα, τή φθορά. Τήν ανθρώπινη άδυναμία καί εὐτέλεια. Εϋκολα μπορεί νά συφανθεῖ μέ καταστάσεις βίας ή έντυπωσιασμοῦ τών μαζών μέ πρόσχημα, τάχα, νά τις εὐεργετήσει. Άς μή τόν παραλληλίζουμε μέ τήν Έκκλησία, ή Όποία μπορεί νά ζήσει καί νά δράσει χωρίς αὐτόν.

Ε. Χ. Οικονομάκος

Παπα-Γιάννη

Πεντακόσιους ιερείς έχει ή Άρχιεπισκοπή Άθηνών. Πολλοί άπό αὐτούς είναι προσωπικότητες, μέ πνευματική συγκρότηση χαρισματική, μέ θεολογική κατάρτιση άδιαμφισβήτητη, μέ ποιμαντική δραστηριότητα καί πνεῦμα διακονίας. Δέν μπορούσε ό Χριστόδουλος νά καλέσει δυό-τρεις άπό αὐτούς νά τόν συνοδεύσουν στό ταξίδι τήςόδύνης του; "Έπρεπε νά περιστοιχίζεται άπό εκείνους, πού τό ποίμνιο τούς δείχνει μέ τό δάχτυλο καί τούς βραβεύει μέ τή χλεύη;

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

«ΜΙΚΡΟΨΥΧΙΑ»

ΔΥΟ ΤΑΧΥΤΗΤΩΝ

Ἄρχιεπίσκοπος εὐρίσκεται, ἀπό καιρό, στό Μαϊάμι τῶν Η.Π.Α. γιά τή θεραπευτική ἀντιμετώπιση τοῦ σοβαρότατου προβλήματος υγείας πού περνάει. Ἐκφράζουμε τήν εἰλικρινή μας συμπάθεια στήν ἀνθρώπινη αὐτή δοκιμασία του καί εὐχόμεστε ὁ Θεός νά κατευθύνει τούς γιατρούς στή σωστή θεραπεία.

Πολλά ὅμως ἀπό ἐκεῖνα, πού ἔλαβαν χώρα καθόλο τό διάστημα τῆς ἀσθένειας τοῦ Μακαριωτάτου καί πρό τοῦ ταξιδιοῦ του, ὅπως μέ σοβαρή κριτική καί καθόλου ἐπικριτική διάθεση ἐπισήμανε ἡ περιοδική μας ἔκδοση, θά πρέπει νά χαρακτηρισθοῦν ὡς ἀπαράδεκτα γιά κορυφαῖο Ὁρθόδοξο θρησκευτικό ἡγέτη καί δέν ἔπρεπε νά συμβοῦν.

Ἐμφανίσεις ἐπί ἐμφανίσεων, δηλώσεις ἐπί δηλώσεων τοῦ ἰδίου, ἄλλων κληρικῶν, ἀλλά καί γνωστῶν «παντε-

λονάδων» μέ πρόδηλο τό κοσμικό χαρακτήρα καί κυρίως συνεντεύξεις, οἱ ὁποῖες ἔπρεπε γιά λόγους σοβαρότητας, ἐνόφει μάλιστα καί τῆς ιδιότητας τοῦ ἀσθενοῦς, νά εἶχαν ἀποφευχθεῖ.

Θά σταθοῦμε σέ μία ἀπό τίς συνεντεύξεις αὐτές (Ἐφ. «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 10.8.2007) καί θά ἐστιάσουμε τήν ἀναφορά μας σέ μία ἀποστροφή τοῦ λόγου τοῦ Ἄρχιεπισκόπου. Ἐκεῖ, στιγματίζοντας τή «μικροψυχία» μερικῶν, τονίζει χαρακτηριστικά: «Βλέπει κανεῖς... αὐτούς μέ τή μεγάλη ψυχή καί τή μεγαλοκαρδία, μάλιστα καί τούς μικρόψυχους. Τή μικροψυχία δέν τή διαπίστωσα προσωπικά. Ἀπό ἀκριτομύθιες συνεργατῶν μου (!!), πού καί σήμερα μοῦ λένε "ὄχι δέν θά σᾶς τά ποῦμε τώρα, θά σᾶς τά ποῦμε, ὅταν γυρίσουμε ἀπό τήν Ἀμερική, γιά νά δεῖτε τήν μικρότητα μερικῶν ἀνθρώπων"... Τέλος

πάντων εἶναι ἀνθρώπινες ἀδυναμίες αὐτές, τίς ὁποῖες ὀφείλουμε νά ἀνεχόμεστε...».

Αὐτά ἀνέφερε στή συνέντευξή του ὁ Μακαριώτατος. Καί οἱ ἀναφορές του αὐτές μᾶς ἔδωσαν το ἐρέθισμα νά ἀνατρέξουμε σέ μία ἄλλη, πολύ πρόσφατη, παρόμοια περίπτωση. Νά συγκρίνουμε τίς δύο καταστάσεις, νά βγάλουμε τά συμπεράσματα καί στή συνέχεια νά προσδιορίσουμε τό περιεχόμενο καί τήν ἀληθῆ ἔννοια τῆς «μικροψυχίας».

Ἡ ἄλλη περίπτωση, γιά τήν ὁποία ὀμιλοῦμε, ἀναφέρεται στόν μακαριστό Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων Κυρό Κωνσταντῖνο. Τόν ἀκαταπόνητο αὐτό Ἱεράρχη, τόν ρέκτη Ἐπίσκοπο, τόν ἀσυμβίβαστο μαχητή τῆς Ἐκκλησίας, μέ τό ἀκέραιο καί γνήσιο Ὁρθόδοξο φρόνημα.

Ὁ μακαριστός Γέροντας, μετά μακρά καί σοβαρή ἀσθένεια, ἡ ὁποία τόν ταλαιπώρησε ἐπί τρίμηνο καί τήν ὁποία ἀντιμετώπισε ἀγόγγυστα, σιωπηλά καί μέ τό χαμόγελο στά χεῖλη, ἔφυγε τελικά ἀπό τόν παρόντα κόσμο στις 24 Μαρτίου τ. ἔ. καί ἤδη εὐρίσκεται στίς ἀγκάλες τοῦ Κυρίου μας. Πλήθη λαοῦ, Ἐπισκόπων, Κληρικῶν καί λαϊκῶν, τόν ἐπισκέπτονταν στό Θεραπευτήριον ὅπου νοσηλευόταν, γιά νά ἀσπασθοῦν τό τίμιο χέρι του καί νά πάρουν τήν εὐλογία του. Καί μπροστά ἀπ' ὅλους, τά ὀρφανά παιδιὰ τῆς Ἀφρικῆς, πού ἔβλεπαν μέ πολύ πόνο νά φεύγει «ὁ πα-

τερούλης» τους, ὅπως ἐκεῖνα τόν ἀποκαλοῦσαν.

Πῶς εἶδε ὅμως τήν περίπτωση αὐτή τῆς βαρειᾶς ἀσθένειας τοῦ Γέροντα ἡ ἐκκλησιαστική μας ἡγεσία;

1. Καθόλο τό τρίμηνο διάστημα τῆς δοκιμασίας τοῦ ὑπέργηρου (90 ἐτῶν) καί βαρύτατα ἀσθενοῦς Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος κυροῦ Κωνσταντίνου καί ἐνῶ ἡ ὥρα τῆς ἐξόδου του ἦταν ἤδη ἐγγύς, ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος οὔτε ποτέ τόν ἐπισκέφθηκε στό Θεραπευτήριον, οὔτε ἄν ἐπικοινωνῆσε μαζί του.

2. Καί ὅταν σέ κάποια ἀπό τίς συνεδρίες τῆς Συνόδου ἐκείνης τῆς περιόδου καί ἐνῶ μόνο ὁ Θεός γνώριζε τό τέλος τοῦ Γέροντα, τέθηκε τό θέμα τῆς ἄρσης τοῦ «ἐπιτιμίου ἀκοινωνησίας» γιά «τεχνικούς λόγους» καί γιά ὅσα ἀναμένονταν νά συμβοῦν κατά τήν ἐξόδιον ἀκολουθία, τότε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μέ δυσφορία δέχθηκε τήν «πρό τοῦ θανάτου» ἄρση τοῦ ἐπιτιμίου, ἀλλά μέ τό ἀκόλουθο θλιβερό σκεπτικό, πού θά παραμείνει ὡς δεῖγμα ἐντροπῆς: «Κατ' ἄκραν οἰκονομίαν, ἐπιείκειαν καί φιλαδελφίαν» καί ἐπειδή ὁ Μητροπολίτης εὐρίσκεται «εἰς τά πρόθυρα τῆς ἐξόδου του ἀπό τόν βίον αὐτόν»! Καί ὅμως ἡ ΔΙΣ ἐκείνης τῆς περιόδου τό ἀποδέχθηκε. Καμμία ἀναφορά στήν ἀντικανονικότητα τοῦ ἐπιτιμίου. Καί μάλιστα ἡ ἄρση θά ἰσχύει «ἀπό τῶρα!» (ex nunc) καί κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Ἱεραρχίας. Καί τίθεται τό ἀπλοϊκό ἐρώτημα: Πότε θά ἀποφάσιζε ἡ Ἱεραρχία; Πρὸ τῆς κοιμῆ-

σεως ἢ μετά ἀπ' αὐτή; Καί ἄν τελικά δέν ἐνέκρινε μετά θάνατο αὐτή τήν ἄρση, τί θά γινόταν; Θλιβερές καταστάσεις, «μικρόψυχα» φαινόμενα, πού ὄχι μόνο ἀπάδουν πρὸς τήν ἐκκλησιαστική τάξη, ἀλλά δέν ἀντέχουν οὔτε στήν παιδική λογική. Καί πρέπει ἐδῶ νά ἐπαναλάβουμε ὅτι τό ἀντικανονικό καί ἀνυπόστατο αὐτό ἐπιτίμιο ἐπιβλήθηκε στόν ἀνύστακτο αὐτόν ἱεραπόστολο, ὅταν ὁ ἴδιος, παρά τήν ἡλικία του, μέ τόν κασμά καί τό φτυάρι στόν ὦμο, ἔκτιζε κατασκηνώσεις στήν Ἀράχωβα, γιά τά ὀρφανά παιδιά, τά δικά μας καί τῆς Ἀφρικῆς.

3. Κατά τήν ἐξόδιο ἀκολουθία, ἀνήμερα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Παναγίας μας, ὁ σεισμός πού προβλεπόταν, ἔγινε πραγματικότητα. Πλήθη πιστῶν ἔσπευσαν, αὐθόρμητα, ἀπό ὅλα τά μέρη τῆς πατρίδας μας καί πέραν τῶν ὁρίων τῆς. Πολλοί Μητροπολίτες καί μέγας ἀριθμός κληρικῶν. Ἐκεῖ τά μέλη τῆς δρώσης ἱεραποστολῆς, ἐκεῖ καί τά ὀρφανά παιδιά τῆς Ἀφρικῆς, πού μέ τήν ἀθωότητά τους ἔβλεπαν τόν «πατερούλη» τους νά φεύγει. Ὁ Μακαριώτατος φαίνεται ὅτι ἐνοχλήθηκε ἀπό τά ὅσα συνέβησαν. Καί εἰδικότερα ἀπό τίς ὁμιλίες καί τήν παρουσία μερικῶν. Ἐφερε τό θέμα στή Σύνοδο. Ἐκεῖ οἱ παλαιότεροι Ἀρχιερεῖς, ἀπό ὅσα ἀναγράφηκαν στόν τύπο, ἀντέδρασαν καί δέν συμμερίσθησαν τίς ἀπόψεις του. Οἱ νεώτεροι ἐσιώπησαν καί δέν τόν ἀκολούθησαν. Ὁ ἴδιος ὁ Μακαριώτα-

τος ἔστειλε ἔγγραφο στόν ἐπιχώριο Μητροπολίτη νά τοῦ ἀναφέρει «τά διατρέξαντα». Ἡ ἀπάντηση τοῦ Μητροπολίτη πρὸς τόν Ἀρχιεπίσκοπο, ἀπό ὅσα μπορούμε νά γνωρίζουμε, ἦταν, ὅτι «ὅσα ἔγιναν, ἔγιναν γιά τό συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας καί γιά τό καλό τό δικό σας». Ἀλλά τό θέμα δέν ἔκλεισε ἐδῶ. Σέ δημοσίευμα τοῦ τύπου ἀναγράφηκε, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐπιφυλάχθηκε νά τό ἐπαναφέρει σέ μελλοντική συνεδρία. Ἦλθε, ὅμως, ὡς κεραυνός ἐν αἰθρία, τό θέμα τῆς δικῆς του ἀσθενίας καί ὅλα σταμάτησαν.

Ἐπαναφέραμε τά γνωστά αὐτά περιστατικά ὄχι μέ ἐπικριτικό πνεῦμα, ἐνόφει μάλιστα καί τῆς μεγάλης δοκιμασίας, τήν ὁποία διέρχεται ὁ Μακαριώτατος καί τήν ὁποία ἰδιαίτερα σεβόμαστε, ἀλλά πρὸς σύγκριση τῶν δύο περιστατικῶν, πρὸς ἀποκατάσταση τῶν πραγμάτων, ἀλλά καί ἀπό ἰδιαιτέρο σεβασμό στή μνήμη τοῦ μακαριστοῦ Γέροντα τοῦ Κανονικοῦ Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων π. Κωνσταντίνου, ἀφοῦ ὁ Θεός μᾶς χάρισε τό μεγάλο προνόμιο καί τήν ἐξαιρετική εὐλογία νά βρεθοῦμε κοντά του.

Καί ὡς ἐπίμετρο τῶν παραπάνω ἀβίαστα ἔρχεται στή σκέψη μας τό ἐρώτημα: «Μικροψυχία»; Ἀπό ποιόν; Καί τό συνακόλουθο δεύτερο ἐρώτημα: Ὑπάρχει «Μικροψυχία» δύο ταχυτήτων;

Ὁ Σχολιαστής

Ἡ ὑποκρισία

να ἀπό τά ἐπί μέρους συμπτώματα τῆς ὑποκρισίας τῶν Γραμματέων καί Φαρισαίων τῆς ἐποχῆς τοῦ Κυρίου, πού καυτηριάστηκε ἀπό τόν Θεάνθρωπο μέ τά φοβερὰ ἐκεῖνα «οὐαί», καταγράφηκε ἀπό τόν Εὐαγγελιστή Ματθαῖο μέ τά λόγια: «Οὐαί ὑμῖν γραμματεῖς καί Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τούς τάφους τῶν προφητῶν καί κοσμεῖτε τά μνημεῖα τῶν δικαίων καί λέγετε: εἰ ἦμεν ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἄν ἦμεν κοινωνοί ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν» (Ματθ. 23, 29-30).

Σέ τί συνίστατο ἡ ὑποκρισία τῶν ἀποδεκτῶν αὐτῶν τῶν φοβερῶν λόγων; Στό γεγονός, ὅτι ἐνῶ μέ τήν οἰκοδόμηση τῶν μνημείων

ἔδειχναν τιμή στους προφῆτες καί μέ τά λόγια τους ἀποδοκίμαζαν ἐκείνους τούς προγόνους τους, πού εἶχαν κακοποιήσει καί φονεύσει τούς προφῆτες, εἶχαν τήν ἴδια φονική διάθεση μ' αὐτούς ἔναντι τῶν συγχρόνων τους προφητῶν καί κυρίως κατά τοῦ κατ' ἐξοχήν Προφήτου, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτό καί ὁ Κύριος φανερώνοντας καί δημοσιοποιώντας αὐτή τήν προφητοκτόνο διάθεσή τους τούς εἶπε: «Ὡστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς, ὅτι υἱοί ἐστε (δηλαδή ὅμοιοι) τῶν φονευσάντων τούς προφήτας» (Ματθ. 23, 31).

Καί στίς μέρες μας, «οἰκοδομεῖται» ἕνα μνημεῖο ἀπό τήν ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Μέ τήν ὑπ' ἀριθ. 2847/20-12-2006

ἐγκύκλιό της, πού ἀναγνώσθηκε σ' ὅλους τούς Ἱ. Ναούς, ἡ Ἱερά Σύνοδος πλέκει τό ἐγκώμιο τοῦ μεγάλου Πατρός τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καί προαναγγέλλει ἐορταστικές ἐκδηλώσεις καί δραστηριότητες, μέ τήν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως κατὰ τό 2007 1.600 χρόνων ἀπό τήν κοίμηση τοῦ ἁγίου.

«Ἄξιον καί δίκαιον» ἀσφαλῶς νά «οἰκοδομηθεῖ» μέγα «μνημεῖον» γιά τόν κολοσσό τῆς Ὁρθοδοξίας ἱερό Χρυσόστομο. Νά «οἰκοδομηθεῖ» ὁμως ἀπό ποιμένες, πού δέν μοιάζουν μ' ἐκείνους, πού ἐξόντωνσαν τόν ἅγιο. Ἐδῶ ἡ ἐγκύκλιος τῆς Ἱ. Συνόδου μιλάει πολύ ἀόριστα. Μᾶς λέει, ὅτι ὁ ἱερός Χρυσόστομος «δέν ἐδίστασε νά ἔλθει σέ σύγκρουση μέ τήν διαφθορά τῆς ἐποχῆς του», ἡ ὁποία «τοῦ ἐστοίχισε ὄχι μόνο τήν ἀπομάκρυνσή του ἀπό τόν ἀρχιερατικό θρόνο, ἀλλά καί τήν ἐξορία καί τελικά τόν ἴδιο τόν θάνατό του». Θά ἦταν σωστότερο ἡ ἐγκύκλιος νά ἔλεγε, ὅτι τό διεφθαρμένο ἱερατεῖο καί ἡ διεφθαρμένη πολιτική ἐξουσία τῆς ἐποχῆς τοῦ Χρυσοστόμου προκάλεσαν τό θάνατό του. Ἐάν ὁμως ἔλεγε ἡ ἐγκύκλιος αὐτήν τήν ἱστορική ἀλήθεια, θά ἦταν ἀναπόφευκτοι κάποιοι συνειρμοί. Γιατί καί πολλοί ἀπό τούς σημερινούς ποιμένες τῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προκάλεσαν ἢ ἀνέχτηκαν τήν ἐξόντωση

12 ἀνεπίληπτων Ἱεραρχῶν πρὶν 30 χρόνια. Μάλιστα, φέρθηκαν σ' αὐτούς μέ περισσότερη ἀναλογησία ἀπ' ὅ,τι οἱ «φονευτές» τοῦ Χρυσοστόμου. Διότι ἐκεῖνοι, τουλάχιστον, κάλεσαν τόν ἱερό ἄνδρα σέ δίκη, ἐνῶ οἱ σύγχρονοι ἐξόντωνσαν τούς ἀδελφούς τους χωρίς δίκη καί ἀπολογία. Ἐχουν λοιπόν ἢ δέν ἔχουν τήν ἴδια «φονική» διάθεση μέ τούς «φονευτές» τοῦ Χρυσοστόμου οἱ σημερινοί διάδοχοί τους; Μήπως τά «οὐαί» τοῦ Κυρίου ταιριάζουν καί σ' αὐτούς;

Πρεσβύτερος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλών Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X